

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ ЦЕНТР УКРАЇНИ

CEE bankwatch
network

а/с 306, Київ-32, 01032
тел.: (044) 227-42-21
info@necu.org.ua | www.necu.org.ua

№ 19/01-12/198

01.10.2019

**Президенту України
Зеленському В.О.**

01220, м. Київ, вул. Банкова, 11

Шановний Володимире Олександровичу!

13.07.2016 року розпорядженням Кабінету Міністрів України № 552-р схвалено Програму розвитку гідроенергетики України на період до 2026 року (далі – Програма).

Програмою передбачається зокрема будівництво семи гідроагрегатів Дністровської ГАЕС, Канівської ГАЕС, каскаду Верхньодністровських ГЕС та Ташлицької ГАЕС, а також реконструкція другої черги дніпровського каскаду гідроелектростанцій.

Фактично Програма є державною цільовою програмою на підставі: запланованого будівництва/реконструкції об'єктів гідроенергетики на найбільших водних артеріях країни (річки Дніпро, Дністер, Південний Буг) що передбачає вплив для значну кількість регіонів держави; довгострокового характеру (10 років); використання бюджетних коштів (понад 70 000 000 000 грн), переважним залученням кредитів міжнародних фінансових установ; узгодженості за строками виконання і складом виконавців.

У зв'язку з цим Програма мала проходити відповідну процедуру розробки та прийняття, зокрема з проведенням громадських слухань та екологічної експертизи відповідно до вимог Закону України «Про державні цільові програми».

Попри спроби донести обґрунтованість наведеної позиції, підтримуваної зокрема Міністерством екології та природних ресурсів України, экс-Міністром енергетики та вугільної промисловості Насаликом І.С. (Міненерговугілля – розробник Програми) не було їх враховано.

Наслідок прийняття деякими місцевими радами, зокрема Тернопільською обласною радою рішень про заборону будівництва об'єктів гідроенергетики передбачених Програмою на їх території. Висловлення жителями Миколаївської області протесту щодо підняття рівня Олександрівського водосховища до відмітки 20,7 м – зібрано понад 4 000 підписів, а також висловлення протесту жителями прилягаючих сільських територій до місця заплановано спорудження Канівської ГАЕС.

Відзначимо, що спорудження гребель та водосховищ визначених Програмою призведе до невідворотних наслідків, зокрема:

➤ Збільшення площі дзеркала води – негативні наслідки: зміна видового та чисельного складу біомаси рослин, тварин, формування нових біоценозів; забруднення води.

➤ Будівництво Ташлицької ГАЕС з підняттям рівня води Олександрівського водосховища до відмітки 20,7 м та будівництва каскаду Верхньодністровських ГЕС, буде знищено частину НПП «Бузький Гард», НПП «Дністровський каньйон», частину природних комплексів НПП «Хотинський» та «Галицького».

➤ Будівництво Канівської ГАЕС та її експлуатація (регулярне забирання та підняття рівня води) призведе до підняття з дна Канівського водосховища 5,3 млн тонн донних відкладень та мулу, які містять радіоактивні речовини чорнобильського походження.

➤ Будівництво Дністровської ГАЕС та каскаду Верхньодністровської ГЕС призведе до порушень міжнародних зобов'язань взятих на себе Україною відповідно до ст. 2, 5, 6 Конвенції ООН Про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті від 25.02.1991 року (Конвенція Еспо), ратифікованої Україною 19.03.1999 року та Договору про співробітництво у сфері охорони і сталого розвитку річки Дністер, укладеного між КМУ та Урядом Молдови, ратифікованого Молдовою, у зв'язку з не вжиттям заходів щодо оповіщення Молдови стосовно намірів уряду України здійснення таке будівництво та не наданням матеріалів оцінки впливу на навколишнє природне середовище.

Національний екологічний центр України опікується проблемою неефективного використання водних ресурсів України тривалий час, а тому від початку прийняття Програми вживає заходів щодо її скасування. НЕЦУ протягом 2017 року проведено ряд заходів у містах Миколаїв, Кам'янець-Подільський та Київ з метою висвітлення ризиків реалізації Програми та їх обговорення серед населення та експертів.

Також НЕЦУ у січні 2017 року звернулося до Окружного адміністративного суду міста Києва з позовом до Міненергосугілля та КМУ щодо скасування Програми. Справа № 826/1077/17. 17.09.2019 року Шостим апеляційним адміністративним судом відмовлено в задоволенні апеляційної скарги НЕЦУ на рішення суду першої інстанції про відмову у задоволенні позову. НЕЦУ готує касаційну скаргу до Верховного Суду та не виключає можливість звернення до Європейського суду з прав людини.

Маємо відзначити що дане питання має важливе значення для забезпечення водної незалежності країни та є ключовим напрямком громадянської активності нашої організації, яку підтримує значна кількість місцевого населення у потенційних місцях реалізації заходів Програми.

Враховуючи наведене просимо висловити позицію щодо:

1. Можливості проведення заходу щодо обговорення доцільності реалізації Програми з залученням Прем'єр-міністра України, Міністра енергетики та захисту довкілля та громадськості.
2. Можливості скасування Програми розвитку гідроенергетики України на період до 2026 року.

З повагою,
Голова Національного екологічного центру України

Р. Б. Гаврилук